

Plenum

Tisdag 9.11.2021 kl. 14.00—16.57

6. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

Regeringens proposition RP 207/2021 rd

Remissdebatt

Talman Anu Vehviläinen: Ärende 6 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till ekonomiutskottet, som kulturutskottet ska lämna utlåtande till.

För remissdebatten reserveras högst 30 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet.

Debatt. — Minister Lintilä, varsågod.

Debatt

14.34 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Valtioneuvosto ja työ- ja elinkeinoministeriö ovat hyvin tietoisia siitä, että monilla toimialoilla ja yrityksillä on edelleen pandemiasta aiheutuvia vaikeuksia. Kustannustuen viidennen vaiheen valmistelu onkin tehty näihin haasteisiin vastaamiseksi.

Ensin on hyvä todeta asiaan liittyvä EU:n valtiontukisääntöjen tilanne: EU:n valtiontukisääntöihin tekemät helpotukset koronapandemian taloudellisten vaikutusten torjumiseksi ovat tällä tietoa voimassa ainoastaan vuoden 21 loppuun. On kuitenkin hyvin mahdollista, että komissio päättää eräitten lievennysten jatkoajasta vuoden 21 hakemusten loppuun käsittelemiseksi vielä vuoden 22 puolella. Asiaa koskevaa komission tiedonantoa odotettiin lokakuun lopulle, mutta tiedonannon antaminen on kuitenkin viivästynyt. Nyt odotamme sitä marraskuun puoleenväliin mennessä. Asiantuntijat pitävät kuitenkin jatkoaikaa todennäköisenä, sillä komissiolla on ollut käynnissä asiaa koskeva konsultaatio jäsenmaiden kanssa.

Hallitus on valmistellut kustannustuen viidennen kierroksen lakiehdotuksen tietoisena näistä haasteista. Kustannustuen viides vaihe annettiin eduskunnalle 28.10. Samalla on todettava, että tähän asti käytössä olleen yleisen kustannustuen jatko ei näytä enää tarpeelliselta, kun talouden kehityksestä on alkanut tulla positiivisia viestejä. Yleisen tuen sijaan on kuitenkin nähty vielä tarpeelliseksi luoda instrumentti niille toimijoille, jotka ovat suoraan joutuneet rajoitustoimien kohteeksi erityisesti matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-aloilla. Kustannustuen viidennen kierroksen toteuttaminen vaatii kuitenkin sen, että komissio hyväksyy tuon mainitsemani hallinnollisen jatkoajan.

Arvoisa puhemies! Kustannustuki pysyy kuitenkin muuten periaatteiltaan samanlaisena: tukikausi on 1.6.—30.9.21, ja liikevaihdon kehitystä verrataan kahden vuoden takaiseen tilanteeseen. Tukikelpoisuus voidaan nyt kuitenkin osoittaa kahdella eri tavalla. En-

Punkt i protokollet PR 130/2021 rd

sinnäkin jos yritys kuuluu lain liitteessä mainituille toimialoille, se voi kuulua tukikelpoiselle toimialalle. Toiseksi jos yritystä on kohdannut joko suoraan tai sen asiakaskuntaan on kohdistunut julkisoikeudellinen rajoitustoimi, yritys voi saada kustannustukea sanotulta ajalta. Lisäedellytyksenä on, kuten aiemminkin, että liikevaihdon lasku verrattuna kahden vuoden takaiseen vertailukauteen on enemmän kuin 30 prosenttia. Tuen maksimi on miljoona euroa ja konsernikohtainen tukimaksimi 1,8 miljoonaa euroa. Tuesta vähennetään muut samaan ajankohtaan osuvat kustannustukilain mukaiset tuet. Tuen kattamat kustannukset ja laskukaava säilyvät entisellään.

Kustannustuen jatko koskee perusmuotoista kustannustukea, täsmennettynä erityisesti koronasta kärsiville toimialoille. Keväällä säädetyt isojen yritysten sulkemiskorvaukset, tapahtumatakuu ja kattamattomien kiinteiden kustannusten korvaus eivät ole jatkettavien listalla. Kustannustuen määräraha-arvio on 100 miljoonaa euroa, mikä on vähemmän kuin aiemmillä kierroksilla juuri tarkemmasta kohdennuksesta johtuen.

Mainittakoon vielä, että pienten yritysten sulkemiskorvaus on kirjoitettu siten, että jos pandemian hallinnassa mennään uusiin sulkemismääräyksiin, korvauspykälä on sovellettavissa näihin tilanteisiin ilman uutta lainsäädäntöä.

Tuen kohteiden tarkemmalla määrittelyllä on tähdätty tuen parempaan kohdentumiseen juuri eniten koronasta ja rajoitustoimista kärsineisiin toimialoihin. Valmistelussa tehtyjen laskelmien mukaan tuen osumatarkkuus on näillä säädöillä entistä parempi. Näille lain liitteessä nimetyille toimialoille on tyypillistä, että niiden toiminta olennaisesti perustuu ihmisten kohtaamiselle liiketiloissa ja erilaisissa tapahtumapaikoissa. Näiden toimialojen tueksi on luotu myös koronapassi. Yhdessä nyt esiteltävän kustannustuen viidennen kierroksen kanssa uskomme, että näiden toimialojen edellytykset kriisistä selviämiseen ovat paremmat.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kivisaari.

14.38 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Eduskunnassa eri kustannustukien vaiheet ovat kovin tuttuja korona-ajan esityksiä, ja voi kai yleisesti myös sanoa, että ne ovat kerta kerran jälkeen kehittyneet paremmiksi kohdistuen yhä tarkemmin sinne, minne on tavoiteltukin.

Tämä hallituksen esitys on siis jo viides kustannustukikierros. Se kohdistuu niihin yrityksiin, joiden toimintaa tai joiden merkittävän asiakaskunnan toimintaa on rajoitettu viranomaismääräyksellä. Tuki kohdistuu tässä yhteydessä siten erityisesti matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-alan yrityksille. Juuri näihin yrityksiin on edelleen kohdistunut aukioloaika- ja asiakasmäärää koskevia suoria liiketoiminnan rajoituksia.

Tuki voi kohdistua myös esimerkiksi taksialan yrityksiin. On selvää ja ymmärrettävää logiikkaa, että taksikyydit ravintolaan tai ravintolasta ovat vähentyneet, koska ravintoloiden asiakkaat ovat vähentyneet rajoitusten johdosta, eli esitys tunnistaa myös ne ketjut ja verkostot, joihin aikaisemmat esitykset välttämättä eivät ole puhtaasti yltäneet.

Viides kustannustukikierros koskee siis aikaväliä kesäkuun alusta syyskuun loppuun. Vertailukohtana käytetään samaa ajanjaksoa vuoden 19 osalta. Kustannustuen edellytyksenä on, aivan kuten ministeri Lintilä totesi, että liikevaihto on tippunut vähintään 30 prosenttia. Viidennen kustannustukikierroksen arvioidut vaikutukset valtion talouteen ovat noin 100 miljoonaa. Nämä rahat sisältyvät tämän vuoden neljäläiselle lisätalousarvioon.

Punkt i protokollet PR 130/2021 rd

Puhemies! Päätimme mennä ihmisten terveys edellä mutta myös yrityksiä kannatellen. Nämä lähtökohdat ovat saaneet hyvin laajan hyväksynnän. Tämä periaate on yhä ajankohdainen ja johtopäätös myös oikea. Koronan yhteydessä yrittäjien mahdollisuudet vaikuttaa tilanteeseen ovat olleet perin olemattomat. Erilaisin rajoituksin on jouduttu puuttumaan yrittäjille olennaiseen elinkeinovapauteen.

Puhemies! Yrittäjät ovat todella oikeutettuja korvaukseen. Jälleen kerran hallitus antaa siihen mahdollisuuden.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ovaska.

14.41 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tietysti täytyy ensimmäisenä kiittää ministeriä ja ministeriötä tästä kustannustuesta. Samanlaista viestiä on tullut tuolta ympäri Suomen, että hyvä, että tällainen tulee. Tietysti aina itsellä herää huoli, kuinka paljon näitä vielä tarvitsee tehdä. Osaako ministeri arvioida, tuleeko jo kuudetta tai tuleeko sitten vielä jopa seitsemättäkin tukimuotoa?

Meillä on tietysti ollut yksi ongelma, mistä on tullut palautetta — siitä, kun on välillä mietitty ja mennyt sekaisin, onko kyseessä suositus vai määräys. Ja sitten on paljon aloja ja yrittäjiä — erityisesti vaikkapa hierojat, kauneushoitolat ja muut — joihin ihmiset eivät uskalla kuitenkaan välttämättä vielä mennä, ja sitten yrittäjät kärsivät siitä tilanteesta. Mutta ymmärrän toisaalta hyvin, että tässä on haluttu rajata sillä tavalla, että tiedetään, mistä on kyse, eikä niinkään, että ministeriö tai hallitus lähtisi ikään kuin sellaisella veikkauksella, että tämä vaikuttaa tähän tai kun ihmisten käyttäytyminen vaikuttaa tämän verran, niin tuetaan suoraan yrittäjiä.

Se kaikki liittyy siihen viestintään, millä tavalla me pystymme näistä rajoituksista ja suosituksista kertomaan ja jatkossa varsinkin vielä viestimään siitä, että nyt voi jo mennä näiden palveluiden pariin, nyt voi mennä teatteriin, nyt voi mennä elokuviin, nyt voi mennä hierojalle ja niin edelleen. Edelleen on paljon ihmisiä, jotka eivät välttämättä uskalla mennä. Mutta niin kuin me tiedämme, ainakaan nyt tässä tilanteessa, vaikka tapausmääriä on kasvavassa määrin nyt ollut, silti se vakavuus ei ole niin suurta vielä ollut, että pitäisi rajoittaa jälleen liikkumista ja palveluiden piiriin menemistä.

Se viesti oikeastaan vielä ministeriön suuntaan ja hallituksen suuntaan, että toivoisin, että ihmiset, myös vanhemmat ihmiset, uskaltaisivat vähitellen lähteä kulkemaan ja nauttimaan esimerkiksi kulttuuripalveluista.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

14.43 Minna Reijonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Yritystuet ovat aika tärkeitä, ja korona kurittikin monenlaisia yrityksiä monella tapaa. Jos miettii, niin aika harva yritys selvisi niin, että ei jonkunlaista kurimusta siitä koronasta tullut.

Yritystukia mietittiin ja niitä laadittiin. Talousvaliokunnassakin niitä paljon pyöriteltiin. Perussuomalaiset tekivät siellä monta semmoista ihan asiallista, hyvää esitystä, joiden linjalle hallituskin jatkossa lähti yritystukia myöntäessään ja suunnitellessaan näitä yritystukia. Jos miettii, mitä tästä on opittu, niin varmasti on paljon opittu ja on oppimisen paikka ollutkin tässä. Ehkä jossain vaiheessa olisi hyvä koota näitä yhteen, mitkä menivät hyvin ja mikä menivät huonosti. Ja jos miettii, että jossakin vaiheessa jatkossa joku tällainen ka-

Punkt i protokollet PR 130/2021 rd

tastrofi tulee, niin oltaisiin sitten vielä viisaampia. Varmaan on semmoinen pohdinnan paikka, että tehtäisiin semmoinen yhteenveto jossakin vaiheessa näistä kaikista. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Löfström.

14.44 **Mats Löfström r:** Ärade fru talman... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Puhemies Anu Vehviläinen: Mikrofon, edustaja.

Sorry! — Arvoisa rouva puhemies, ärade fru talman! Först och främst vill jag tacka minister Lintilä för det här lagförslaget som är väldigt viktigt, även om vi som tur är nu förhoppningsvis kan se slutet på den här pandemin, eller åtminstone på den värsta fasen.

De här kostnadsstöden, varav det här är det femte, har varit oerhört viktiga. När man går in i den här djupa krisen som vi har haft är det viktigt att man hellre riskerar att göra för mycket än för litet, för det vi har sett i de förra kostnadsstöden är att alla pengar som har budgeterats inte har behövts och inte har gått åt, men för de företag som har fått de här stöden har de varit verkligt viktiga för kassaflödena, och för de företagen som inte sedan har behövt den här typens stöd har de varit oerhört viktiga för psykologin och för att veta att det finns en trygghet, att det finns det här stödet och att de här stödpaketerna har kommit. Det har haft en verkligt viktig betydelse, och jag tror också att det är en del i varför vi nu har sett en snabb återhämtning och kanske snabbare än vad vi hade vågat tro i ekonomin.

Avslutningsvis vill jag tacka för att också det här stödet kan sökas av företag på Åland och tacka för den goda kontakten som man från åländsk sida har haft med ministern och regeringen i den här frågan. — Tack.

Puhemies Anu Vehviläinen: Yhteenveto.

[Tulkki esittää puheenvuorosta suomenkielisen yhteenvedon]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

14.47 **Pia Kauma kok:** Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan kiittää ministeriä, että olette tuonut tämän viidennen kustannustukiesityksen tänne eduskunnalle. Se on todella tarpeen, ja se hän kohdistuu nyt näille valikoiduille toimialoille: hotellit, lomamökkien vuokraus, kahvilat, ravintolat, museot, huvipuistot ja niin edelleen. Eli se kohdennetaan nyt paljon tarkemmin kuin mitä nämä aikaisemmat kustannustuet.

Toki tämän kritiikin kohde tietenkin voi olla se, että saattaa olla joitakin muita toimialoja, jotka yhtä lailla tarvitsisivat tätä tukea, ja mikäli oikein olen ymmärtänyt, niin tähän sisältyy kyllä sellainen harkinnanvarainen mahdollisuus myöskin näille muille yritykselle, että jos hyvin on perusteltu se hakemus, että miksi sitä tarvitaan, niin sitä voi myöskin saada.

Tietysti Valtiokonttorin näkökulmasta, joka näitä tukia sitten käytännössä myöntää ja käsittelee, tulisi olla aika selkeät perustelut sitten myöskin niitä käsittelyjä varten, että ne ovat yksiselitteiset ja kaikille tasavertaiset. Tietysti tässä suhteessa voisi olla myöskin tar-

Punkt i protokollet PR 130/2021 rd

peen pyytää perustuslakivaliokunnalta arviointi siitä, tulevatko tässä sitten nämä kaikki eri alat kohdelluiksi yhdenvertaisesti.

No, nythän tietysti jos ajatellaan näitä tähän mennessä maksettuja tukia, niin nehan ovat tulleet todella tarpeeseen, mutta läheskään kaikista niistä kierroksista ei ole maksimikorvausbudjettia haettu, ja se ehkä kertoo siitä, että ehkä ne kriteerit ovat joiltakin osin olleet hiukan liian tiukkoja. Ainakin se, mitä nyt jo olen saanut tietää, niin muun muassa tämä liikevaihdon 30 prosentin alennus on herättänyt kritiikkiä — toivottaisiin, että se olisi vain 20 prosenttia.

Ja sitten myöskin nämä yhteenlasketut tuet: monet varmaankin toivoisivat, että se olisi kymmenen miljoonaa näiden alempien tukien sijaan, ja erityisesti tämä kritiikki on tullut suurilta yrityksiltä. On koettu, että ne jäävät tämän tuen ulkopuolelle. Tähän käsittääkseni on ollut perusteluna se, että on ajateltu, että suuret yritykset helpommin saavat rahoitusmarkkinoilta tukea, mutta ilmeisesti näin ei kaikissa tapauksissa ole ollut. Eli pyytäisin, ministeri, teitä kommentoimaan hiukan tätä yhteenlaskettujen tukien maksimimäärää. Olisiko sitä mahdollista korottaa?

Sitten ehkä myöskin tämä voimassaoloaika: sata miljoonaa euroa, tämä on nyt kahdelle viikolle ajateltu, mutta onko se se sama sata miljoonaa, mikäli nyt sitten tämä pidennys sinne kesäkuun loppuun saakka tulee voimaan?

Mutta, arvoisa puhemies, kaiken kaikkiaan erittäin hyvä esitys.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Strand.

14.50 Joakim Strand r: Tack, ärade talman! Vi diskuterar alltså kostnadsstödet femte omgång och där är stödperioden 1 juni till 30 september. Själva modellen är oförändrad och ändringen är att stödet riktar sig till ett mer begränsat antal branscher, det vill säga de som har haft lagstadgade restriktioner just under denna period: rese-, förplägnads- och evenemangssektorn.

Itse yhdyn myös edustaja Löfströmin kiitoksiin. Näitä kun on talousvaliokunnassa viimeisen puolitoista vuotta ollut mukana veivaamassa, niin kyllähän tämä on ollut todella vaikea harjoitus, ja kukaan ei tiennyt oikeastaan mitään, millaista systeemiä tästä tulisi rakentaa, silloin kun globaali pandemia iski. Siihen aikaan tv oli täynnä kuvia siitä, miten vaikka Espanjassa ja Italiassa ambulanssit loppuivat kesken kaduilla, ja Suomenkin tilanne oli täysin avoin, tulivat nämä sulkutoimet ja muuta. Kyllä tässä matkan varrella on osumatarkkuus aina vain parantunut, ja sanoisin, että nytkin on tullut aika paljon positiivista palautetta, vaikka täällä tietenkin ne ongelmakohdat puidaan ja rahaahan ei ole tietenkään ikinä tarpeeksi.

Mielestäni tässä oli myös arvokas pointti edustaja Kaumalta näihin suuriin tai isompiin yrityksiin liittyen. Itse olen tässä, jos yleisellä tasolla kommentoin, viimeisen puolentoista vuoden aikana myös hieman vierastanut tätä tiukkaa jaottelua isoihin ja pieniin, koska ainakin omassa maailmassani työpaikat ovat aivan yhtä arvokkaita, on sitten palkanmaksajana iso tai pieni yritys. Monta kertaa isoissa yrityksissä on vielä isommat ongelmatkin, vaikka tietenkin skaalaetujakin silloin tällöin löytyy.

Kaiken kaikkiaan hyvä esitys, ja ennen kaikkea hienoa, että nyt toivon mukaan päästään tästä pandemiasta joskus eroon ja myös nämä viimeiset arvot kansalaiset käyvät ottamassa rokotteet. — Tack.

Punkt i protokollet PR 130/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Sankelo.

14.51 **Janne Sankelo kok:** Arvoisa puhemies! Tosiaan pandemia ja sen taloudelliset vaikutukset eivät Suomen osalta vielä ole ohi, ja sen takia on erinomainen asia, että meillä on mahdollisuus kuitenkin tätä kustannustukea jatkaa nyt numerolla 5. Talousvaliokuntahan on näitä puolentoista vuoden aikana kohtuullisen runsaasti käsitellyt, ja toivon, että tämä edustaja Ovaskan maalailema numerosarja ei tästä enää jatku, mutta mikäpä sen tietää. Toivotaan, että tämä tarkennettu kustannustuki vitonen nyt jäisi viimeiseksi.

Arvoisa puhemies! Tähän liittyen on talousvaliokunnan jäsenille tullut joitakin kommentteja ja huomioita.

Hätä monissa yrityksissä on edelleen suuri, ja tällaisia kysymyksiä on tuotu esille, että miksi tätä vertailujaksoa ei esimerkiksi viedä nyt tähän lokakuun loppuun asti — siihen olisi hyvä saada vastausta.

Toinen asia, joka tässä jo tulikin muitten edustajien suulla mainituksi, on suurten yritysten asema. Suurissa yrityksissä ja pienissä yrityksissä työntekijöitä kaikki tyynni ja vaikutukset ovat moninaiset, joten kun me talousvaliokunnassa tätä nyt käsittelemme, niin varmaan vielä arvioimme sitä, onko tämä kohdistunut oikeudenmukaisesti.

Sitten vielä yksi asia, joka ei tässä lähetekeskustelussa nyt vielä ole tullut esille, ja se liittyy kustannustukeen mutta myös samalla maatalouden kannattavuuteen, joka on tässä kuuluneen syksyn aikana heikentynyt voimakkaasti. Nythän monilla maatiloilla sen päätöksen lisäksi on monenlaista maatilamatkailua ja mökkiä ja näin päin pois, ja on päivänselvä asia, että ne taloudelliset vaikutukset, mitkä pandemian kautta ovat tulleet, ovat kohdistuneet myös näihin. Mikä on ministerin arvio tässä tilanteessa, kun katsotaan vähän laajemmalla pensselillä maatalojen ja maatalouden kannattavuutta: voitaisiinko tästä löytää jotain elementtejä, jotka tavallaan liittyisivät kieltämättä hieman toiselle sektorille mutta olisivat kaiken kaikkiaan myös tärkeä lisä, kun rakennamme elinvoimaista maaseutua tulevaisuudessa? — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen, Matias.

14.54 **Matias Mäkynen sd:** Kiitos, arvoisa puhemies! Täytyy ensinnäkin kiittää ministeriä tästä viidennen kustannustuen valmistelusta, tätä kierrosta varmasti vielä tarvitaan, ja samalla esittää kiitos myös oppositiopuolueille, jotka ovat hyvin rakentavasti suhtautuneet näihin kustannustukien eteenpäin viemisiin täällä eduskunnassa. On saatu kierros kierrokselta parempi osumistarkkuus ja myöskin kehitettyä näitä tukia — siitä sekä ministeriölle että eduskunnalle pisteet.

Tällä kertaa kohdennetaan kustannustukea tarkemmin ravintola-, matkailu- ja tapahtuma-alalle kesä—syyskuun väliselle ajalle niissä yrityksissä, joiden liikevaihto on pudonnut yli 30 prosenttia. Kustannusvaikutus on tässä paketissa noin 100 miljoonaa euroa. Kaiken kaikkiaan tähän mennessä yritystukia korona-aikana on päätetty noin kolmen ja puolen miljardin euron edestä, 3 500 miljoonaa, ja siitä noin 30 prosenttia on jäänyt jakamatta, eliikka varsin merkittävä osa. Tämä osumatarkkuus on kuitenkin noussut koko ajan näiden kierrosten myötä, ja varmasti tälläkin kierroksella näin tulee käymään, sillä ravintola-, matkailu- ja tapahtuma-ala ovat todella pahiten tästä kriisistä ja pitkittyneistä rajoituksista kärsineitä aloja. Vielä viime kesänä varsinkin tapahtuma-ala oli aika laajojen rajoitusten kohteena.

Punkt i protokollet PR 130/2021 rd

Yksi kysymys, joka nousi jo tässä edustaja Ovaskan puheessa esiin, on se, miten ministeriössä on nyt päädytty siihen, että nimenomaan lakiperusteiset rajoitukset ovat tässä kyseessä ja ne suositukset on nyt jätetty ulkopuolelle. Esimerkiksi tapahtumatakuun yhteydessä tulkinta on ollut se, että suositukset ovat oikeuttaneet tapahtumatakuun piiriin pääsemiseen. Tähän toivoisin ministerin vastausta. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niemi.

14.56 Veijo Niemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Maaliskuussa 2020, kun Suomessa oli 131 koronatartuntaa, Suomi meni käytännössä lähes kiinni. Arvoisa ministeri, kysyn teiltä nyt: pidän erittäin hyvänä tätä suunnitelmaa, kuten mainitsitte, että tarvittaessa myös pienyrityksille voidaan edelleen jakaa näitä tukia muuttamatta tätä jo voimassa olevaa lakia, että se onnistuu ihan suoraan, mutta onko jo jonkunäköinen varauma? Koska aika huolestuneena muun muassa eilen katselin lukemaa, että 2 016 kappaletta uusia tartuntoja, tosin viikonlopun ja alkuviikon ajalta. Onko tähän myös teillä varautumaa siltä osin, jos tämä tilanne nopeasti heikkenee? — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin. — Olemme hetken päästä käyttäneet tämän meille tässä vaiheessa varatun puoli tuntia, mutta katsotaan, mitenkä mennään eteenpäin. — Ja seuraavaksi edustaja Zyskiewicz, olkaa hyvä.

14.57 Ben Zyskiewicz kok: Arvoisa rouva puhemies! Euroopassa ja Suomessakin koronatilanne jatkuu vaikeana, ja olemme nähneet monista maista, että tilanne on edelleen vaikeutunut. Tämä antaa minulle aiheen todeta, että tässä korona-asiassa olemme tekemisissä niin arvaamattoman viruksen kanssa, että varovaisuus näissä koronatoimissa on varmasti perusteltua. Tarkoitin nyt varovaisuudella varovaisuutta nimenomaan erilaisista rajoitustoimista luopumisesta ja yhteiskunnan avaamisesta, vaikka kaikki me tässä salissa — ja myös poissa olevat kansanedustajat — olemme sitä mieltä, että yhteiskuntaa tulee kyetä avaamaan ja ihmisten pitää voida elää normaalia elämää.

Tästä pääsen koronapassiin. Hallitus on lehtitietojen mukaan huomenna arvioimassa muiden koronatoimien ohella myös koronapassin käytön ajallista pidentämistä ja asiallista laajentamista. Itse haluaisin korostaa sitä, että koronapassin käyttöalaa tulisi mielestäni laajentaa vähintäänkin siten, että eri tapahtumajärjestäjät voisivat sellaisissakin tilanteissa, joissa mitään erityisiä rajoituksia ei ole voimassa, parantaakseen tapahtuman terveysturvallisuutta ja tietysti kannustaakseen asiakkaita saapumaan tapahtumaan vapaaehtoisesti ottaa tämän koronapassin käyttöön. Mielestäni tällainen laajennus on perusteltu, ja toivon, että hallitus tätä lähtee edistämään. Olen vähän ihmetellyt, että tässä asiassa ei ole vielä edistytty, ja olen ymmärtänyt esimerkiksi edustaja Mäkysen ajattelevan suunnilleen niin, että kun se on vaihtoehto rajoituksille, niin tämä passi on avaamisväline, mutta jos sen voisi ottaa vaikka joku konserttijärjestäjä käyttöön ilman rajoituksia, sitten se olisi sulkemisväline. No, en ihan ymmärrä tällaista ajattelua.

Mielestäni tässä on taas keskusteluun nostettu mahdolliset perustuslailliset ongelmat eli se, onko jollakin konsertin järjestäjällä oikeus terveydentilan perusteella tällä tavoin erottaa asiakkaita. Terveystilan perusteella erottelu on tietysti perustuslaissa kielletty syrjintäperuste, mutta syrjinnän perustuslain vastaisuus perustuu siihen, että se tehdään ilman

Punkt i protokollet PR 130/2021 rd

perusteltuja syitä. Ja minun mielestäni asiakkaiden terveysturvallisuuden suojaaminen on erittäin perusteltu syy.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Lintilä, 3 minuuttia.

15.01 Elinkeinoministeri Mika Lintilä: Arvoisa rouva puhemies! Hyvin tiiviisti: Ensinnäkin edustaja Kivisaari veti aika hyvin yhteen tämän kokonaisuuden, ja edustaja Ovaska kysyi siitä, tuleeko vielä uusia tukimuotoja. Mahdoton sanoa. Toivon hartaasti, että ei tule, koska silloin, jos ei tule, niin me tiedetään, että me ollaan päästy ns. normaaliin elämään, koska tähän tehdään vain sen takia, että me on jouduttu tekemään joitain rajoituksia, ja toivotaan, että tässä ei tulisi niin vaikeaa tilannetta.

Edustaja Reijonen puhui yhteenvedosta — kyllä, yhteenveto tullaan tekemään, sitä tehdään jo.

Riksdagsledamot Löfström, tack till dig och tack till Ålands företag för samarbetet. Tack.

Edustaja Kauma otti esille nämä rajat. Nämä rajat ovat aina kriittisiä. Meillähan oli siis nelosessa se kymmenen miljoonan katto, nyt se on siellä miljoonassa, ja oikeastaan siinä nelosen vaiheessa tilanne oli vielä vakavampi ja laajempi, ja nyt se on tässä tiputettu. Sitten toisaalta meille tulee jo vastaan se... Tämä 1,8 miljoonaahan tulee EU:n puiteohjelmasta, ja sitten kun sinne on varattu se sata miljoonaa, niin kyllä meidän on pakko katsoa myös se, että se ei lähde menemään pitkäksi. Tässä on valtiontalouden tilasta aika paljonkin kannettu tässä salissa huolta, ja niin kannan minäkin.

Edustaja Strand, ihan samoilla näkökulmilla, mitä te toitte, näen kyllä tämän tilanteen.

Ja edustaja Sankelo: miksi loppuu lokakuuhun? Sen takia, että lokakuun verotiedot, alvitiedot, ajetaan ulos joulukuun puolessavälissä, eli ne olisivat olleet käytettävissä noin joulun aikana, ja näiden hakujen pitää olla tämän vuoden puolella johtuen siitä komission tilanteesta, koska me ei tiedetä, tuleeko tämä jatkumaan, niin sen takia siellä tulee vähän niin kuin takaseinä vastaan. Se, että kustannustuesta tulisi maatalouden tuki — aika vaikeaa, koska täällä on nämä kriteerit, tämä 30 prosentin liikevaihdon tippuminen ja niin edelleen, jotka ovat periaatteessa aika lailla niitä cornerstoneja, näitä kulmakiviä tässä laissa, niin kyllä maatalouden puolelle on tärkeää saada lisää, mutta mikä on se tapa?

Mäkyinen kysyi: laki vai suositus? Pelkkää suositusta ei pidetä rajoittavana, se pitää muistaa. Ja sitten toisaalta nämä olivat vähän erilaisia, jos verrataan kustannustukia ja tapahtumatukia. Kustannustuki on selkeästi tulojen vähentymisestä lähtevä, kustannusperusteinen, kun tapahtumatuen sinä saat silloin, jos tapahtuma jää järjestämättä tai se järjestetään vain osittain. Niin että siinä on periaatteessa kaksi kulmaa.

Edustaja Zyskiewicz, olen teidän kanssanne täysin samaa mieltä. Itse näkisin, että tämän koronapassin laajentaminen — ja nimenomaan, että se otettaisiin tapahtumissa vapaaehtoisesti käyttöön — olisi hyvä. Panin merkille, että tuossa taisi olla KooKoo lätkäjengeistä, joka oli ottanut käyttöön, eli otetaan tapahtumissa. [Puhemies koputtaa] Ja itse näkisin, että tapahtumajärjestäjille pitää tämä mahdollisuus antaa ja sitä kautta saada nostettua sitten myös meidän rokotustasoamme.

Riksdagen avslutade debatten.

Punkt i protokollet PR 130/2021 rd

Riksdagen remitterade ärendet till ekonomiutskottet, som kulturutskottet ska lämna utlåtande till.